

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

VIII. Cauendum quam maxime est, ne cui dicamus, talis tale quid de te dixit, si præsertim res sit, quæ eum contristare, & mordere queat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40072

Vt autem ad magis particularia descēdam, dico nihil esse quo magis ac melius nostros magni nos facere ostendemus, quam si semper quam rectissime de illis loquamur, & cum respectu, & iis verbis, quæ illos vero à nobis honorari & magnificari indicent. Ita B. P. N. Ignatius de vnoquoque sic loqui solitus scribitur, vt sibi quisque persuaderet, eum bonam de se opinionem concepisse, & ab eo amari se vt patre. Atque hinc fiebat, vt & ipsum vicissim omnes insigni amore & respectu reuerentiali prosequerentur. Nihil quippe est, quod magis charitatem tum inflammer, tum conseruet, quam si quis norit fratrem suum se amare, bene erga se animatum esse, de se sentire & loqui. Seipsum hic consulat quisque, & videat quantopere naturaliter gaudeat, si quando alterius in se bonum affectum, aut obsequium quod ab eo recepit, intelligit vel audit; quomodo mox par obsequium illi rependere studeat, & statim etiam de illo bene loqui incipiat. Quot inde bonos affectus nasci cernimus! Quare etiam bene suavit Seneca, *Si vis amari, ama. neque enim vlla ad amorem alterius erga te prouocandum, ratio est efficacior: amori quippe aliud commode rependi non potest, quam amor.*

Lib. 5. c. 6.
vita.

Epist. 9. ad
Lucil.

Homil. 13. ad
popul.

Matth. 7-12.

Egregie id ostendit Chryllostomus, illa Christi verba, *Omnia quaecumque vultis vt faciant vobis homines, & vos facite illis*, explicans: *Vis, inquit, beneficia capere: Confer beneficium alteri. Vis misericordiam consequi? miserere proximi. Vis laudari? Lauda alium. Vis amari? ama. Vis partibus primis potiri? Cede illis prius alteri.*

Præterea, bene de omnibus loqui, imprimis ædificatorium est: ratio autem cur ædificet, est, quia signum id est, magnum inter illos amorem & vnicionem insignem vigere. E contra, verbum quodcunque, quod proximum directe vel indirecte obsecrare & denigrare potest, quin & minima quoad hoc apparentia ac suspicio, audientes omnes quam maxime offendit: statim quippe intelligunt, aliquam à parte loquentis hic æmulationem & inuidiã

delitescere. Quocirca quidquid demum hic referetur, ac quo quomodo spectabit, procul à nobis ablit oportet. Esto frater tuus imperfectiones aliquas habeat, aliquid tamen etiam habebit boni; hoc intueri, illas videre negligere; imitare apertiores solos seligentem, spinas vero, quibus circumsecus obfidetur, declinantem, non autem scarabæum statim ad fruticosa stercore se conferentem.

CAPVT VIII.

Cauendum quam maxime est, ne cui dicamus, Talis tale quid de te dixit; si praesertim res sit quæ eum contristare & mordere queat.

Non est mihi propositum hoc loco ^{per 2.} de murmuracione loqui; id enim alio facturus sum. Vnam rem tantum magni momenti, quæ ad propositam materiam mirifice facit quamq; S. Bonauentura notauit, hic commonebo. Sicut cauere sibi quilibet debet à murmurando ac male de quopiam loquendo, ita etiã caueat oportet ne cui dicat, Talis hoc de te dixit, maxime cum quid est quod ipsi displicere & offendere queat. hoc quippe nihil aliud est, quam vnus in alterum concitatio, & discordiarum inter fratres seminarium: quod sane noxium cumprimis est, & perniciosum, & proinde (vt ait Sapiens) *Domino abominabile & exosum quam maxime. Sex, ait, sunt quæ odit Dominus, & se-
pru. 1.
19.* primum detestatur, ante omnia animam eius, cum scilicet qui seminat inter fratres discordias, & semina ponit inimicitia. Si quando hic in mudo quod magnopere abhorremus, id nos ex corde & animo dicimus detestari, inde est quod Scriptura etiam Deum hosce homines sic detestari scribat, humano more de eo loquens; vt hoc pacto significet quantopere hoc hominum genus ipse abominetur. Neq; vero Deo solum, sed etiam hominibus res hæc imprimis est detestabilis. *Su furro, inquit, Sa-
piens,*

piens, inquinavit animam suam, & in omnibus odietur. & qui cum eo manserit, odiosus erit. Hi sunt quos vulgo murmuratores vocamus atq; hoc proprie est murmurare, quod omni viro probi & honesto indignum nedum Religiosis. Vnde ait Ecclesiasticus, Non appelleris (id est, ne des occasionem vt dicitur) susurro. Quid autem in congregatione dari fingiq; potest damnosius ac perniciosius, quam turbas concitare, & fratres inuicem susurris suis armare? Diaboli quippe id proprium videtur vt pote cuius natura & mos est semper tumultum & inimicitias excitare.

Notandum autem, vt vnus in alium concitetur, non semper requirit, vt ea quæ referuntur, res magni sint ponderis: nam sepe satis ad hoc sunt parua & minuta, quæque interdum ne venialem quidem noxam includunt. Non tam ergo hic videndum, num id quod dicitur, ex se graue sit vel leue; sed num sit quod fratrem tuum inquietare, vel ad contristare, vel ad indignationem aut auersionem animi ab alio concitare natum sit. Nonnemo v. g. inaduertenter leue aliquod verbum protulerit, è quo colligas audiens non satis recte ac prout oportet eum de alterius doctrina, ingenio, virtutibus, naturæ dotibus, aut alijs rebus huiusmodi sentire. Quod si tu maiori impertinentia & inaduerentia id ad tertium illum deferas; iam tum vides quo modo hic illud audiendo afficiendus & se habiturus sit. Nihil quidem mali hoc deferendo te facere putas, interim tamen cor eius transfigis. Vnde ait Salomon, Verba susurronis quasi simpli-
cia, & ipsa perueniunt ad intima ventris. Sunt quippe aliqua, quæ nonnulli ideo parui faciunt, quod ea nescio quam ad partem aspiciant, vel fortasse penitus non respiciant; quæ tamen inspecta prout inspicere deberent, tam diuersum aspectum causantur, vt magna timendi ac dubitandi subsit occasio, vtrum ob inconuenientia & malos effectus inde sequi solitos, ad vsq; peccatum mortale perueniant. Hoc aut de quo hic loquimur, de illorum numero est. Si tã noxiũ, perniciosũ, adeoq; Deo

exosum est hæc discordias inter fratres feminare, quid igitur erit, si pestilens hoc zizaniũ inter subditos & superiores spargatur, & quis in causa sit cur mēbra accipite, filij a patribus dissentire ac separari incipiant? quanto se is Deo exosior reddet? Hoc porro fit dũ similia iis quæ supra de fratribus diximus, de superiore verba effluuntur. Iliacite omnes ingenti in Regē suũ Dauid amore erāt & obseruatiã, eiq; imprimis vniti; & audientes quæ de eius persona & regēdi modo perduellis ille filius Absalon spargebat, mox parere detrectarunt, & excusso iugo aduersus eum insurrexerunt. Quoties cheu! contingit vt quis, qui sincere hactenus de superiore suo iudicaret, bonã de eo opinionem conceperant, de omnibus rebus illius recte sentiebat, & vniuersam animam suã & intimam cordis arcana illi cõcrediderat, ob verbum aliquod ex alio auditũ totus mutetur, & amoris & obseruantia loco, mille malitia & cordis duplicitates, temeraria iudicia, suspiciones, murmuraciones succedant: atq; adeo subinde contagio hæc p̄serpat, vt hic mox aliũ, alius illerursus aliũ, hic deniq; aliũ inficiat. Quamobrem haud facile creditu est, quantum nonnulla huiusmodi verba temere effusa detrimenti inferant. At, dicit aliquis, interdũ expediet aliũ nosse quæ de ipso notãtur & dicuntur, vt viuat exinde circũspectius, nullamq; cuiquã occasione det, fateor expedire subinde; at tunc licite quidẽ res ipsa dicetur, nõ vero declarandũ est quisnã eã dixerit & quidẽ esto ea palam, audientibus plurimis dicta sit: ne quis scilicet se excuset, dicẽdo, futurũ haud dubie esse vt quis alius hæc ei denũtiaret. Sibi quisq; caueat, at vq; illi, per quẽ scandalũ veniet? Atq; ad eo quantumuis alius id audiens instanter scire petat, quisnã hoc primo dixerit, & ipse hoc illi noris gratissimũ fore, minime tamen id illi aperiendum est: aliquando namq; hæc amico gratificandi spes & cogitatio te in fraudem inducit. Neq; enim bona ea amicitia est: nam id declarando, tam nocet illi cui dicis, quam rem dicenti, ac tibi ipsi quam maxime, quod te postea

Q 2 mali,

Murmur
contra superiores
petiosum.
1. Reg. 15. 5.
6. & 12.

mali, quod tam vnquam alteri fecisti, angat scrupulus & conscientia. Quam vero id malum sit, quantaque inde incommoda sequatur, facile intelligere possumus: nam dum quis iuxta regulæ præscriptum alterius crimen aut imperfectionē ad superiorem defert. *vt ei ipse pro paterna in suos cura ac prouidentia conuenienti remedio possit occurrere*, ita id fiat necesse est vt nesciat alter à quonam ea res delata sit. Ipse etiam superior id omnimodis celare studet; quin etiam debet, vt propria ei regula iniunctum est, ne forte hoc alicuius inter fratres amaritudinis & alienationis animi sit occasio. Si vero etiam tum, cum legitime, & ex regulæ constituto, & ex caritate, & boni maioris studio id fit, sic nobis timendū sit, & tam circumspecte procedendum; quanto magis incommoda hæc timenda sunt, dum quis cum qui erratum alienum aperuit, nec legitime, nec iuxta regulam, neu caritatis zelo motus, sed temere, indiscrete, inepte, infulse, quin etiā interdum aliqua inuidia & æmulatione concitatus, vel ob alios respectus parum bonos, vel quos alius saltē putet aut cogitet esse tales, reuelando aperit! Matrem suam Monicam hoc nomine inprimis celebrat Augustinus, quod, cum sæpe hinc & inde multas de aliis querelas & verba cū amaritudine & stomacho prolata audiret, nunquam tamen ex vno auditorū alteri referret: sed prout poterat, eos placare, consolari, & inuicem conciliare pro viribus contenderet. Hoc & nos omnes facere oportet, semper Angeli pacis esse studentes.

CAPVT IX.

Verba bona & lenia vnioni & charitati mutue seruanda permultum conferunt; quæ vero talia non sunt eidem destruenda seruiunt.

VNioni ac dilectioni fraternæ conferuandæ & adugendæ ante omnia plurimum cūducent suauia & blanda verba.

Vnde Ecclesiasticus, *Verbum dulce bene & cum charitate & amore prolatū, multiplicat amicos, & mitigat & maluefacit inimicos: è contra sermo durus, asper, & infulsus suscitatur furorē, & dissensionis est seminariū.* Quod enim homines simus, huiusmodi verba parū equo animo excipimus; &, quod quis iis offendatur & lædatur, hinc est quod non eo, quo ante animo & oculo fratrem intueatur, & omnia quæ eius sunt ei displiceant, & fortasse etiā parum amice ac beneuole de iis loquatur. Vnde per magni refert, verba nostra semper aliquo gratiæ ac lenitatis sale condiri, adeo vritā amorem & charitatem omnibus audientibus in generet, iuxta illud Sapientis dictum, *Sapientis in verbis seipsum amabilem facit.* Quod ad primum attinet, aliquid hic, velut ceterorum omnium dicendorum fundamentum præmonendū est, neminē scilicet sibi mer ipsi imponere debere, sic dicendo, *Fratres mei virtute præstātes sunt; proinde si quid in eos dicatur asperius, arrogantius, & contumeliosius, non scandalizabuntur nec offendentur, atq; adeo parum aut nihil curarunt sunt.* Verum nō loquimur hic de eo quid fratres tui sint, aut esse debeant, sed quid tu esse debeas, & quomodo te cū illis geras. Quocirca bene Bernardus: *Si dixeris, inquit, tam leui re frater meus nō offendetur; respondeo, Quanto leuior est, tanto à te leuius potuit non comitti.* Quin imo, addit Chrysostomus, hoc culpā tuā magis adaugeri & aggrauari cum in tam parua re te vincere nequiueris: non quia frater tuus bonus est, ideo malum esse te oportet. *An oculus tuus nequam est, quia ego bonus sum?* Dico igitur magni quidem omnes faciendos esse, nec tam eos fragiles esse cogitandum, vt frivolis quibusdam nugis ad indignationem commouendi sint; tam tamen in eorum conuersatione circūspecte & caute nos geramus oportere, quasi si essent vitrei, & omnium mortalium fragilissimi, nullam eis à parte nostra indignandis, ac amaritudinis concipiendæ, esto etiam sint infirmissimi & imperfectissimi, occasionem dando. Primo quidē nostri causa: nam

Reg. 9. Summar. Constit. & 20. Commun.

Reg. 123. Provincial.